

Trade
R 52'24

PENGARUH KOPERASI DI **TANAH** RANCANGAN:
SATU KAJIAN EMPIRIKAL

OLEH

ASAN ALI GOLAM HASSAN

KERTAS PENYELIDIKAN INI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI
SEBAHAGIAN DARIPADA SYARAT **MEMPEROLEHI**
IJAZAH SARJANA EKONOMI
(MASTER OF ECONOMICS)

FAKULTI EKONOMI DAN PENTADB'IRAN
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR

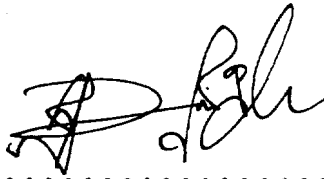
SESI 1994/95

UNIT KOLEKSI KHA

UNIT KOLEKSI KHA

PENGAKUAN

Saya akui bahawa karya ini adalah hasil penyelidikan saya sendiri melainkan nukilan-nukilan dan ringkasan-ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

.....
Asan Ali Golam Hassan

6/2/95
.....
Tarikh

SINOPSIS

Institusi koperasi telah diakui oleh kerajaan dapat mengatasi masalah sosio-ekonomi masyarakat luar bandar serta berupaya meningkatkan pendapatan ahli-ahlinya. Di setiap **tanah** rancangan, dua buah koperasi telah dibentuk. Sebuah koperasi **yang** menjalankan fungsi serbaguna (Koperasi Serbaguna FELDA) ditubuhkan oleh peneroka **atas** galakan serta sokongan oleh FELDA. Selain itu, FELDA telah **menubuhkan** Koperasi Permodalan FELDA (KPF) **pada** tahun 1980. Koperasi-koperasi ditubuhkan **bagi** menggalakkan tabungan peneroka dan mengadakan kemudahan-kemudahan pelaburan wang yang disimpan. **Pada** tahun 1993, mesyuarat **agung** KPF telah meluluskan pemberian dividen sebanyak 15 peratus. Jumlah **ini** lebih besar dari dividen dan bonus **yang** diberi oleh Amanah Saham Bumiputera. **Pada** kebiasaannya Koperasi Serbaguna FELDA (KSF) **pula** akan memberi dividen **pada** kadar 10 peratus setahun **bergantung** kepada kestabilan koperasi. **Dividen-dividen** ini sedikit sebanyak **berupaya** meningkatkan pendapatan peneroka. Melalui kertas penyelidikan **ini**, penyelidik **cuba** membincangkan impak penglibatan peneroka dalam aktiviti koperasi dan kesannya terhadap peningkatan pendapatan serta agihan pendapatan di setiap kawasan kajian **yang** telah dipilih. Agihan pendapatan sebelum **dan** selepas impak **koperasi** **cuba** diukur dengan **menggunakan** Keluk Lorenz dan **Angkali Gini**. **Penyelidik** **cuba** **mendapatkan** perhubungan **di** antara **jangkamas tanah** rancangan telah diusahakan dengan peratusan sumbangan koperasi kepada pendapatan **bulanan** peneroka. Selain itu, **kajian** **juga** **cuba** melihat adakah wujud sebarang perhubungan di antara saham peneroka dalam KPF dengan pendapatan bulanan peneroka dan lamanya **tanah** rancangan telah diusahakan. Akhirnya, adakah impak koperasi **ini** akan mengurangkan peratusan pendapatan golongan miskin atau **ia** hanya **memberi** peluang kepada golongan **kaya** menambah pendapatan mereka?

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, syukur kehadiran Allah S.A.W. kerana dengan **limpah** dan **kurniaNya** Kertas Penyelidikan **ini** telah dapat disiapkan dalam **masa** yang ditetapkan.

Dengan **ikhlas**, **saya** merakamkan setinggi terima kasih dan penghargaan kepada Prof. Madya **Dr.Pazim** @ Fadzim Othman selaku penyelia Kertas Penyelidikan **ini**, di **atas** segala tunjuk ajar, sumbangan dan kritikan **yang** membina. Segala bimbingan dan panduan **ini amat saya** hargai.

Ribuan terima kasih **juga** diucapkan kepada semua pensyarah di Fakulti Ekonomi dan Pentadbiran, Universiti Malaya terutamanya pensyarah yang terlibat dalam Program Sarjana Ekonomi, di dalam membentuk diri **saya** sebagai seorang siswazah yang berjaya.

Penghargaan dan ribuan terima kasih **kepada** Tuan Haji Hassan **Ali**, Pensyarah Fakulti Ekonomi Universiti Kebangsaan Malaysia, dalam tunjuk ajarnya menerbitkan Keluk Lorenz dan Angkali **Gini** dengan menggunakan SAS.

Saya juga merakamkan penghargaan dan ucapan ribuan terima kasih kepada **En.Fadzil** Yunus, Pengarah Besar Felda diatas **kebenarannya** menjalankan penyelidikan **ini**.

Ribuan terima kasih **juga** diucapkan kepada Encik Tallaha Md. Said, Ketua Bahagian **Latihan** Felda, Puan Hajah Nursiah Sulaiman, Setiausaha Agung Koperasi Permodalan Felda Berhad, Encik Borhan Mat Aris, Bahagian Pelajaran ANGKASA, Puan Shamsiah Abu, Pegawai Perpustakaan, Maktab Kerjasama Malaysia di **atas** kerjasama dalam **memberi** maklumat-maklumat serta bahan-bahan rujukan yang berguna.

Terima kasih **juga** diucapkan kepada **Pengurus** dan semua Kakitangan pejabat Felda **Bukit** Goh, Bukit Kuantan, **Bukit** Sagu 1, Bukit Sagu 2 **dar** Bukit Sagu 3. **Juga** kepada semua Ahli Lembaga Koperasi di setiap **tanah** rancangan **tersebut** di **atas** kerjasama **yang** telah diberikan sepanjang penyelidikan **ini** dibuat.

Tidak lupa **juga** diucapkan penghargaan kepada En.Mohd Nor Mohammad, Felda Bukit Sagu 1, yang membenarkan **saya** menetap di **rumah** beliau sepanjang kerja-kerja mengumpul maklumat di kawasan kajian dijalankan.

Akhirnya buat ayahanda, **bonda** dan isteri tersayang Encik **Golam** Hassan, Puan Asiah Hj. Jalaludin dan Pn.Mahani Mohd. serta semua ahli keluarga yang dikasihi dan teman-teman seperjuangan yang telah **banyak** berkorban dan membantu dalam mencapai **cita-cita ini**.

Asan Ali Golam Hassan

KANDUNGAN

	Halaman
PENAKUAN	i
SINOPSIS	ii
SYNOPSIS	iii
PENGHARGAAN	iv
KANDUNGAN	v
SENARAI JADUAL	vi
SENARAI RAJAH	viii
BAB	
1. PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang dan Penyataan Masalah	3
1.3 Objektif Kajian	9
1.4 Kepentingan Kajian	10
1.5 Sorotan Karya Tulisan	13
1.6 Kawasan Kajian	16
1.7 Metodologi Kajian	18
1.7.1 Pembentukan Model Kajian	18
1.7.2 Sampel dan Pengumpulan Data	20
1.7.3 Penganalisaan Data --	22
1.8 Hipotesis Kajian	25
2. ANALISIS KEPUTUSAN	
2.1 Pecahan Pendapatan Peneroka Di Kawasan Kajian	26
2.1.1 Kawasan Kajian Pertama	26
2.1.2 Kawasan Kajian Kedua	29
2.1.3 Kawasan Kajian Ketiga	31
2.1.4 Kawasan Kajian Keempat	33

2.2	Impak Koperasi Kepada Pendapatan Peneroka	36
2.3	Keluk Lorenz dan Angkali Gini	38
2.3.1	Kawasan Kajian Pertama	39
2.3.2	Kawasan Kajian Kedua	41
2.3.3	Kawasan Kajian Ketiga	43
2.3.4	Kawasan Kajian Keempat	45
3.	KESIMPULAN DAN IMPLIKASI KAJIAN	50
3.1	Ringkasan Kajian	57
3.2	Cadangan	58

Bibliografi
Lampiran

SENARAI RAJAH

	Halaman
Rajah 1: Keluk Lorenz dan Angkali Gini	23
Rajah 2: Purata Pecahan Pendapatan Responden Felda Bukit Goh	27
Rajah 3: Purata Pecahan Pendapatan Responden Felda Bukit Kuantan	29
Rajah 4: Purata Pecahan Pendapatan Responden Felda Bukit Sagu 1	31
Rajah 5: Purata Pecahan Pendapatan Responden Felda Bukit Sagu 2 & 3	33
Rajah 6: Purata Pendapatan Responden Di Kawasan Kajian	36
Rajah 7: Purata Peratus Sumbangan Koperasi Kepada Pendapatan Responden	37
Rajah 8: Keluk Lorenz Kawasan Kajian 1	40
Rajah 9: Keluk Lorenz Kawasan Kajian 2	42
Rajah 10: Keluk Lorenz Kawasan Kajian 3	44
Rajah 11: Keluk Lorenz Kawasan Kajian 4	46
Rajah 12: Keseluruhan.Keluk Lorenz Tanpa Impak Koperasi	47
Rajah 13: Keseluruhan-Keluk Lorenz Dengan Impak Koperasi	47
Rajah 14: Angkali Gini Di Setiap Kawasan Kajian	48
Rajah 15: Peratus Perubahan Angkali Gini	49

1. LATARBELAKANG KAJIAN.

1.1 Pengenalan.

Syarikat Kerjasama atau sekarang lebih dikenali sebagai koperasi berbeza **sama ada** dari segi bentuk, dasar atau tujuan penubuhannya dengan lain-lain bentuk organisasi perniagaan. Koperasi ditubuhkan **atas** kesedaran sekumpulan manusia **yang** mempunyai sekurang-kurangnya satu kepentingan ekonomi **yang sama, ia** bergerak **atas** dasar demokrasi serta tolong-menolong dalam satu kumpulan untuk mengatasi masalah kumpulan **tersebut tanpa** mengharapkan bantuan dari **luar**.

Yang Di Pertua Angkatan Koperasi Kebangsaan Malaysia (**ANGKASA**), Prof. **DiRaja** Ungku Abdul **Aziz** mentakrifkan koperasi sebagai "**satu** fahaman di mana pengikutnya bergiat **mengurus** pengeluaran, penggunaan, pemasaran atau pinjaman dan sebagainya dengan tujuan menolong satu **sama** lain **tanpa** matlamat **mencari keuntungan**" (**A.Aziz, 1985:60**).

Mengikut Pertubuhan Buruh Antarabangsa (**ILO**), koperasi merupakan suatu **pertubuhan** yang dibentuk oleh manusia **yang** kebiasaannya berpendapatan **rendah**, secara sukarela bermuafakat untuk mencapai kehendak ekonomi **yang sama** menerusi organisasi perniagaan yang dikawal secara demokrasi, mereka akan membuat caruman yang berpatutan kepada modal yang dipersetujui oleh pertubuhan **tersebut** dan **sama-sama** menanggung risiko dalam pertubuhan itu (**Subiyakta, 1981**).

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

1. Buku:

- A. Aziz.** 1985.
Prinsip-Prinsip Koperasi. Petaling **Jaya**: ANGKASA.
- Abdul Majid Mohamad. 1982.
Gerakan Koperasi di **Tanah** Helayu dan Seberang **laut**. Kuala Lumpur: Arkib Negara.
- Ahmad** Mahzan Ayob. 1992.
Kaedah Penyelidikan Sosio-Ekonomi. Edisi Kedua.
Kuala Lumpur: **Dewan** Bahasa dan Pustaka.
- Chamhuri Siwar dan Mohd Haflah **Piei.** (1988).
Kemiskinan dan **Strategi** Pembasmian Kemiskinan.
Kuala Lumpur: **Dewan** Bahasa dan Pustaka.
- Fredericks, L.J. 1986.
The Co-operative Movement in West Malaysia. Kuala Lumpur: University of Malaya.
- Hassan **Ali.** 1992.
Panduan **Asas** Kepada Penggunaan Sistem Analisa Statistik. **Bangi**: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Jomo, K.S. 1990.
Growth and Structural Change in the Malaysian Economy. London: The Macmillan Press.
- Kakwani, Nanak C. 1980.
Income Inequality and Poverty: Methods of Estimation and Policy Application. New York: **Oxford University** Press.
- Loehr, W. and Powelson, J.R. 1981.
The Economics of Development and Distribution.
New **York**: Harcourt Brace Jovanivich.
- Ozay Mehmet. 1987.
Pagar Makan **Padi!** Amanah, Kemiskinan dan Kekayaan di Bawah Dasar Ekonomi Baru. Kuala Lumpur: **INSAN**.
- Roff, R.W. 1984.
Kerjasama dan Koperasi Di Semenanjung 1910-1914.
Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Sheaffer, R.L. 1986.
Element Survey Sampling. Boston: Duxbury Press.

- Subiy'akta Harsayana. et al. 1980.
Koperasi Sebuah Pengantar. Jakarta: Departmen
Perdagangan dan Koperasi.
- Sulong Mohamad. 1985.
Petempatan FELDA, Perspektif Perancangan Bandar
dan Desa. Kuala Lumpur: **Dewan** Bahasa dan Pustaka.
- Zainal Azman Yusof. 1991.
Distribution Policies and Programmes: The
Malaysian Experience. In Lee Kiong Hock and
Shyamala Nagaraj (ed.) The Malaysian Economy
Beyond 1990. Persatuan Ekonomi- Malaysia, Kuala
Lumpur. ms.358-365.

2. Dokumen Kerajaan:

- Malaysia. 1991.
Rancangan Jangka Panjang Kedua 1990-2000. Unit
Perancangan Ekonomi, Kuala Lumpur: Percetakan
Negara.
- Malaysia. 1991.
Laporan Majlis Perundingan **Ekonomi** Negara.
Kuala Lumpur: Percetakan Negara.

3. Kertao **Kerja/Teks** Ucapan:

- Abdul Majid Abdullah. 1993.
Cadangan **Penubuhan** GAKOPEN. Kertas kerja
di bentangkan, di Kursus Khas Kepimpinan Koperasi,
Maktab Kerjasama Malaysia, Petaling **Jaya**, 8-10
April, ms.1-2.
- Fadzil Yunus. 1993.
Peranan **Masyarakat** FELDA di dalam Merealisasikan
Wawasan 2020. Kertas Kerja di bentangkan di Kursus
Khas Kepimpinan Koperasi, Maktab Kerjasama
Malaysia, Petaling **Jaya**, 8-10 April, ms.3-8.
- Gafar Baba. 1987.
Ucapan Perasmian di Mini **Kongres** Koperasi,
Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar,
Kuala Lumpur, 30-31 Mac, ms.6-7.

Mahmud Yusof. 1985.
Perjalanan dan Pengurusan Koperasi-Koperasi di dalam Rancangan FELDA. Kertas kerja dibentangkan di Bengkel Pegawai-Pegawai JPK Malaysia, Jabatan Pembangunan Koperasi, Kuala Lumpur, 13-15 November, **ms.2-3.**

Maktab Kerjasama Malaysia. 1991.
Prestasi Koperasi Di Bawah FELDA dari Sudut Bukan Kewangan, Kertas Penyelidikan Unit Pengurusan Perniagaan, Maktab Kerjasama Malaysia, Kuala Lumpur, **ms.12-28.**

Mohd Khalid Mohd Yunus. 1991.
Ucapan Dasar di Kursus Kepimpinan Koperasi, Maktab Kerjasama Malaysia, Petaling **Jaya**, 2-4 September, **ms.3-4.**

Sanusi Junid. 1983.
Pembangunan Koperasi Sebagai Satu Strategi Pembangunan **Negara**, Kertas kerja yang dibentangkan di Kursus Kepimpinan Koperasi, Maktab Kerjasama Malaysia, Petaling **Jaya**, 9-15 Oktober, **ms.4.**

4. Laporan Tahunan:

Berita MKM. September 1991, **ms.12.**

Kertas **Taklimat_1991.** Jabatan Pembangunan Koperasi, **ms.7.**

FELDA. Laporan Tahunan 1991, **ms.21.**

Koperasi Permodalan FELDA. Laporan Tahunan 1993, **ms.7-10.**

Koperasi Permodalan FELDA. Laporan Mesyuarat Agung 1992, **ms.10-31.**

Koperasi Kerjasama Serbaguna **FELDA Bukit Goh.** Laporan Mesyuarat Agung 1993, **ms.21-34.**